

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Rvmorvm Confictor. Expressus ex Theophrasto, & alijs. Descriptio XXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

iam porticu leuatam merito in tribunal excellum Mercurius excipiebat ; praesto erat fortuna cornu abundantu copiosa, & tres Parca aurea pensa torquentes.

Notauit etiam in porticu gregem cursoru, cum magistro se exercentem: praeterea grande armarium in angulo vidi; in cuius aedacula erant lares argentei positi: Venerisque signu marmoreum, & pixis aurea non pusilla, in qua barbam ipsius candidam esse dicebant.

Ego interrogare atheniensem caepi, quas in medica picturas haberent, Iliada, & Odyssaea, inquit.

Iam ad trichnium veneramus, in cuius parte prima procurator rationes accipiebat, & quod praecipue miratus sum, in postibus trichnii fascies erant: cum securibus fixi, quorum vnam embolum nauis aeneum finiebat, in quo erat scriptum; *G. Pompeij Trimalcioni, viro augustali, Cinnamomum dispensator.*

Sub eodem titulo etiam lucerna bilychnis de camera pendeat, & duae tabulae in vitroque poste defixae: quarum altera, si bene meminimus, hoc habebat inscriptum. *III. prid. Kalend. Ianuar. G. noster foras coenat:* altera Lunae cursum, stellarumque imagines pictas, & qui dies boni, qui incommodi essent, distinguente bulla notabatur.

De huius descriptionis interpretatione alibi dixi.

R V S T I C V S.

Expressus ex Theophrasto, Cicerone, & caeteris.

Descriptio XXXVII.

A Nimaduertite quales, hominis, vel potius pecudis stuporem, & rusticitatem: ut est hirta barba, neglecto capillo, colore fusco, nigris dentibus, ab imis vnguibus ad verticem vsque stipes Aethiops.

Par corpori vestis, horrida scilicet, & inculta, quae stricte adeo plerumque artus tegit, ut nudet inuerecunde. Calceos habet pede ampliores, quibus ipse non tam ambulat, quam natat: eosdem interdum clavis suffigit, & ingenti strepitu quatit pavementum. Loquitur interim contenta voce, quasi surdis canat, aut caecum nauticum vrgeat amicis,

necessariisque parum fidit, de rebus maximis ad famulos refert: & si comitijs interfuerit, quaecumque ibi gesta fuerint, rusticis operis narrat: illis ad singula, ut faciunt cicones acclamantibus, ipse nihil eorum, quae caeteri digna admiratione iudicant: quin imò vnguenta non suauius fragare thymo, & barbaram fistulam cythara praestare dicitur.

Si bos, aut asinus, aut hircus occurrerit, homo gradum sistere, admirari, contemplari, quasi in alium orbem raptus.

Quid quod domi, etiam si ipse sit locuples, *Cicer. in Pis. nihil lautum, nihil elegans, nihil exquisitum, sonem.*

ne magnopere quidem praeter praeposteram gulae voracitatem, sumptuosum: toreuma nullum, maximi calices, & hi placentini; extracta mensa, non conchylijs, aut piscibus, sed multa carne subtrancida, serui sordidati ministrant, & ij plerumque Aethiopes, quibus nolles per mediam noctem in bustuarijs occurrere: ille interim infertit se cibo, & in laxiora pocula ingurgitat, dein potentius, vel iacet in Graeci vini fetore stertens, vel si quando concinnior fuerit, saltat, & canit intempestiuè molestus omnibus: mox canem ad se vocat, & apprehenso blandientis rostro, fidam, inquit belluam, dominum, & domum, & inquilinos omnes custodit.

Vbi cubitum discesserit, si de aratro, aut falce, aut cophino, quem forte vicinis utendum dederat, somnariit, intempesta nocte mentionem eorum faciet, nec ullam partem capiet quietis. Tum si visum fuerit, molam versabit cum ancilla, cum eadem quicquid in buccam garriens, & si quid e promptuaria cella deprompserit, decerptum inde frustum vorabit, cauens ne pistrinx hoc resciscat. Ad summum, est omnis vitae ciuilibis, & humanitatis ignarus.

R V M O R V M C O N F I C T O R.

Expressus ex Theophrasto, & alijs.

Descriptio XXXVIII.

Chamaeleontes vento pasci miramini? quin potius rumigerulum suspicite, ut totus ex ventis constatus est. Hic patulis auribus rumusculos omnes excipit, & ad ser-

mones colligendos, fingendos, confarcinandos, totus excubat, non curat, an vxor, an liberi domegeant, an in balneis vestes amittat, an dum in porticu pedestres, naualesque pugnas narrat, vadimonio citatus non respondeat, aut dum munitissimas vrbes verbis capit, cœna illi interim excidat, præ insana fingendi, & garricendi dulcedine negligit omnia. Quæ porticus? quæ officina, quæ foripars? quam non centies quotidie suis passibus terat? atque hic obuiam amicis factus, statim mutato vultu sua uita renidet; & quid noui (inquit) bellissimum caput?

Antequam rogatus alter respondeat, pergit; nihilne noui dicitur, nihilne audiisti? veni igitur, veni, & affer sitientes aures, ego te sicut video, nouarum rerum epulis hodie sum excepturus. Tum incipit narrare, rediisse naues ex India recentes, admirabile profluxu esse regionis ingenium: illic spargi saccharum, vt apud nos, niues: placentas in summis arboribus crescere; lepores esse magnitudinis luporum; Regis Mogoris mortuam simiam, cuius vel solum dentem centenis aureorum millibus æstimaret: Turcarum copias à Persis esse delatas: magnum Sophi Christianæ religionis institutum suscipisse: super ea re legatos misisse ad summum Pontificem: fore, vt Roma, vel Parisijs intra paucos dies salutari lauacro tingatur.

Quod si quis dicat: Tu autem his credis? imò rem bonis authoribus differri assuevit, rumorem crebescere, omnium sensus mirifice congruere: si pergas authores huius rumoris inquirere, aut Asterij tibi puerum, aut Lyconem è prælio nuper reuersum, aut Polyspercontem, ad summum nominabit eos, quos nosse minime possis. Postquam narrauerit omnia, si hominem incœnatum valere iubeas, nihil illo tristius, sin tu inuitaris comiter ad cœnam, quoties inter pocula exclamabit: O miserum Turcam! ô lætos nuntios! Numquid meritis sua uisissimas epulas auribus tuis me parare dixeram? tu verò tacitus hoc tecum habeto: mox egrediens

ad ciuium vnumquemque accurrat,
vt ei narret omnia.

SIMULATOR.

Expressus ex Theophrasto, Cornelio Tacito, & Poetis comicis.

Descriptio XXXIX.

Simulator talis est, qualem difficillimè capias, nisi fueris idem. Hominem dices vulpeculam habere sub pectore, ita solers, varium, versatile, multiplex ad omnia fingit ingenium: sæuè blanditur, blandè fauit, dominatur superbè, seruit humiliter, facie tamen est nonnunquam liberali, lætis, & illustribus oculis, ore facundo, sermone ciuili, veste speciosa, ad omnem rationem humanitatis, vt videtur, compositus. Hic si tecum congregiatur, subridens, semioculos franger, verba cœcidet, siue natura, siue assuetudine suspensa semper, & obteura: quod si ad ingenium ars accedat, & sensus suos de industria tegere nitatur, non iam sensa, sed mera loquetur ænigmata. Non credo, non puto, obstupefco, non ita intellexi, alius eram ab illo: Porro, si quid agit, id vehementer occultat, & cum transactum fuerit, se adhuc delibere dicit. Quicquid audiuerit, videri vult animum non aduertisse, quicquid flagrantissimè cupierit, specie recusantis dissimulabit se velle: si fortè magistratus, aut dignitas, aut honor aliquis à popularibus, & socijs deferatur, modestissimè discret solam Heroum mentem tantæ molis capacem: se in partem oneris publici aliquando vocatum, experiendo didicisse quàm arduum, quàm laboriosum esset, tempus gerere. Proin in cœtu, tot illustribus viris subnixo, ad alium deferant, qui sit authoritate grauior, & vsu peritior. Hic dictum benè exclamat aliquis? alium igitur quæramus: Vulpes vehementi dolore æstuat, & in ipso doloris æflu fingit hilaritatem. Quid cum tuis opibus inhiat, & prædam quærir? superbas fores matutinus saluator obsidebit, arrogantium mediastinum fastus perferet, famem, moram, & bilem impotentissimas dominas deuorabit, vt tantisper alloquatur quem cupit fallere, nec centesimam passus repulsam desistet, aut de præda desperabit. Cum insinuatus fuerit, nullum sibi ministerium nõ honestum putabit: dicerijs non plus commouebitur,

Quam